1851. N°. [illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 17 DECEMBER.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 16 December.

Wij vernemen met leedwezen dat de schikking ter zake van het Huiszittenhuis niet is bekrachtigd. Vroeger had men zich vrij algemeen gevleid, dat deze noodlottige twistappel tusschen Regering en Kerkeraad nog dit jaar zou uit den weg geruimd zijn. Het blijft inmiddels de innige wensch van de groote meerderheid, zoo niet van allen, die belang stellen in gemeenschappelijken welwillenden burgerzin en de daarvan te verwachten gunstige uitkomsten voor den bloei onzer stad, dat er als nog ten genoegen van beide partijen een einde kome aan eene zaak, die zoo algemeen met smartelijken weerzin, wordt beschouwd als een kwade geest, wiens spoedige verbanning wel wat toegefelijkheid waardig is.

— Gisteren avond is hier de aangekondigde Openbare Vergadering der Leydsche Afdeeling van de *Ned. Vereeniging tot Afschaffing van sterken drank*, in de Zaal van 't Gebouw tot Nut van 't Algemeen gehouden. De zaal die 200 zitplaatsen bevat, was stik vol, en onder de opgekomenen bevonden zich menschen van allerlei kringen; van de hoogste standen tot den geringen burger.

De toespraken door drie begaafde Sprekers, de Heeren v. d. Pot, Krabbe en Rutgers v. d. Loeff gehouden, boeiden blijkbaar aller aandacht en de toejuiching die hun ten deel viel, getuigde van den diepen indruk die hunne woorden op het Publiek hadden gemaakt.

Deze eerste Openbare Vergadering leverde eene verblijdende getuigenis der belangstelling van het Publiek in eene zaak, die en uit een Christelijk en uit een maatschappelijk oogpunt, die belangstelling zoo zeer verdient, van wege de namelooze ellende en de zee van jammeren, die uit de kroegen over de maatschappij wordt uitgestort, en die alleen door krachtige, vereenigde medewerking te stuiten is; welke medewerking de Leydsche Afdeeling dringend met vertrouwen inroept van dat aanzienlijk getal inwoners die, hoezeer van de treurige waarheid doordrongen der verderfelijke gevolgen die de sterke drank teweeg brengt, tot hiertoe geaarzeld hebben om zich aan de Vereeniging aan te sluiten.

— Te Delft heeft een turfschipper, waarschijnlijk in beschonken staat, zijne vrouw met een mes in den buik zóó verwond, dat zij dadelijk is gestorven. Zij hadden 10 kinderen, doch leefden sedert geruimen tijd in oneenigheid.

— Het Koninklijk Ned. Instituut, hetgeen gisteren zijne laatste algemeene vergadering te Amsterdam heeft gehouden, heeft den Vlaamschen dichter Prudens van Duyse bekroond voor het beantwoorden van de prijsvraag: *eene geschiedenis der Nederduitsche versificatie.*

— De Staten van Friesland hebben ƒ500 ter beschikking gesteld voor het achtste Landhuishoudkundig Congres, dat in 1852 te Leeuwarden zal gehouden worden.

— Uit Petersburg wordt van den 1sten gemeld, dat in vele jaren de weêrsgesteldheid niet zoo zacht was geweest. Sedert 14 dagen was de thermometer niet onder 0 gedaald en over dag had men eene warmte van 4—7° Reaumur (42—48° Fahrenheit).

— De overlandmaal uit O. I. met berigten tot 27 October is den 14den te Triëst aangekomen.

— Dezer dagen is te Ees, gemeente Borger, een Overijsselsche gouden munt gevonden, ter grootte van eenen ouden daalder en ter zwaarte van vijf wigjes en zeven korrels. Het goud schijnt van bijzonder goed gehalte te zijn.

Aan de eene zijde vindt men een schip, waarin een geharnast man, met eene (naar het schijnt Hertogelijke) kroon gedekt, hebbende een uitgetogen zwaard in de regterhand en aan den linkerarm een schild, waarop een klimmende leeuw. Regts boven het hoofd van den man wordt een wapenschildje gevonden, mede een klimmenden leeuw bevattende. Alles is omgeven met het volgende randschrift:

MONE: NOV: AVR: ORDIN: TRANSISSVLANIAE.

Op de keerzijde staat het Bourgondische kruis met tusschen elke twee armen eene Hertogelijke kroon, waaronder een staande leeuw, links achterom ziende en met het omschrift (voor zooveel leesbaar):

NISI. TV. DOMINE. NOS. SERVAVERIS ...... RVSTRA.

waarachter een kleine klimmende leeuw. (Zou de lezing van dit laatste omschrift ook kunnen zijn, wat het ontbrekende betreft, *omnia frustra?*)

(*Prov. Gron. Cour.*)

'S GRAVENHAGE, 16 December.

Z. M. is als Scheidsman benoemd door Frankrijk en Spanje in het tusschen beide Staten nog hangend geschil, wegens schadevergoeding ter zake van in het jaar 1823 aangehouden schepen.

— De Minister van Financiën zal Donderdag geen gehoor verleenen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Zaturdag 13 December.

Aan de orde is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over de wet op de middelen, en wel over het amendement, gisteren door den Heer van der Linden voorgedragen en toegelicht, om de 21½ pCt. op de grondbelasting te brengen op 20.

Daarna over een amendement van den Heer Hugenholtz, dat echter later door dien Heer wordt ingetrokken. Vervolgens stelt de Heer de Fremery een amendement voor, om de accijnsen op de belasting van het geslagt van varkens en schapen voor dit jaar niet onder de middelen op te nemen. Hij merkt op, dat sedert lang eene overtuiging bij velen in de Kamer bestaat, dat de verdeeling van lasten niet evenredig is, en de belasting op de eerste levensbehoeften moet worden verminderd. Onder deze is wel die op de brandstoffen, maar dit neemt niet weg, dat men reeds gedurende 1852 de accijns op het geslagt, voor zooveel de varkens en schapen aangaat, niet zou behoeven te heffen. Daartoe strekt zijn amendement. Hij begroot het bedrag van dien accijns op 11 ton. Naar zijn oordeel laat de toestand van 's Rijks geldmiddelen toe, om in 1852 die 11 ton minder te heffen. Om dit aan te toonen, treedt hij in eene uitvoerige becijfering. Het overschot van 8 millioenen in 1849 was voor het te kort over 1848. In 1850 heeft men uit het overschot van dat jaar het geheele tekort van 1848 kunnen bestrijden, in de kosten van het muntwezen voorzien, 1 millioen tot aflossing van schuld kunnen aanwenden, en zelfs de gelden tot betaling der Russische schuld, indien de wetgeving dit goedkeurt, waren beschikbaar, en na dit alles was er nog omstreeks 4 millioen over. In 1850 zijn de uitgaven minder, de ontvangsten meer geweest dan de raming; en bood de begrooting voor 1850 een ruim overschot aan. Zoo heeft 1850 een aanzienlijk overschot opgeleverd. Het jaar 1851 heeft gedurende de negen eerste maanden wederom 1 millioen meer opgebragt. De uitgaven zullen minder dan de begrooting beloopen, en bij de begrooting was zorg gedragen voor een overschot. Zoo men al ter voldoening aan art. 9 der wet van 1841, den schuldenlast met 6 ton vermindert, zal de slotsom nog wezen dat er een vrij aanzienlijk overschot zal aanwezig zijn. In 1852 zullen de middelen denkelijk niet minder beloopen dan in 1851; maar daar er in 1851 buitengewone ontvangsten voor de successie zijn geschied, zoo heeft hij, de opbrengst der middelen aangenomen, gelijk aan het laatste ongunstige jaar 1848; maar dan nog zal 1852 waarschijnlijk met een aanzienlijk slot eindigen. Er bestaat alzoo geen finantieël bezwaar. In de tweede plaats onderzoekt hij of het wenschelijk is. Hij stelt alleen voor den accijns op de varkens en schapen in 1852 niet te heffen. De belasting blijft bestaan en de wetgever volkomen vrij voor het vervolg nadere voorzienigen omtrent het belastingstelsel te nemen. Hij gelooft dat het tijd wordt, dat men langzamerhand tot vermindering van lasten kome. Sinds jaren zijn deswege stellige beloften gedaan, niet alleen in deze Kamer, maar ook aan gewestelijke en plaatselijke besturen. Sedert eenige jaren zijn in Engeland de levensmiddelen veel goedkooper dan bij ons, hetgeen aan eene vermindering der belastingen op de eerste levensbehoeften is toe te schrijven. Ook dat voorbeeld behooren wij te volgen.

Nadat onderscheidene leden over dit amendement het woord hadden gevoerd, verklaart de Minister van Financiën, dat hij met leedwezen dit voorstel vernomen heeft juist van dien geachten spreker, wiens finantiele kennis zoo menigmalen is gebleken, doch die nu een voornaam punt uit het oog verloor, dat is, dat onder de raming voor 1852 begrepen is, de wisselvallige opbrengst der koloniale voortbrengselen; en hij is het in deze geheel eens met den Heer Jongstra die het geheel en al onraadzaam acht, om in onzen tegenwoordigen finantielen toestand af te breken zonder wederom op te bouwen, en eene greep in het belastingstelsel te doen. Waar zal het nu heen, indien vele leden ieder een ander middel wenschen afgeschaft te zien. Namens de Regering moet hij verklaren, dat zij ernstig tegen het amendement

advisseren, hetwelk na hetgeen hij gezegd heeft, voor hem eene zeer gewigtige [illegible] heeft en aan welks verwerping hij veel hecht.

De Heer de Fremery verdedigt nog nader zijn amendement. Hij erkent dat het stelsel des Ministers voorzigtig is, maar men kan zich ook te lang daaraan vasthechten. Hij toont verder aan, dat zijne berekeningen niet overdreven waren.

Nadat nu nog eenige leden het woord hebben gevoerd, zijn de beraadslagingen gesloten. Het amendement van den Heer de Fremery wordt verworpen met 39 tegen 24 stemmen.

Het amendement van den Heer v. d. Linden verworpen met 36 tegen 27 stemmen.

Eindelijk wordt de geheele wet der middelen onveranderd aangenomen, met 49 tegen 14 stemmen. Tegen, de Heeren de Poorter, de Lom de Berg, Limpens, Westerhoff, Ten Cate, Jongstra, van der Heiden, v. d. Veen, van Wylick, Engelen, Hengst, Reinders, Zylker en Bots.

De zitting is tot Maandag opgeheven.

Zitting van Maandag 15 *December.*

In deze zitting is ingekomen een wetsontwerp, houdende bepalingen tot uitvoering van art. 187 der Grondwet (wegens de kosten van militaire inkwartieringen). Verzending aan de Afdeelingen.

Voorts is beraadslaagd over het wetsontwerp tot goedkeuring eener overeenkomst tot wering van den sluikhandel tusschen Nederland en Pruissen. Er hebben daarover eenige beraadslagingen plaats gehad, bij welke gelegenheid door den Minister van Buitenlandsche Zaken, ten gevolge van den aandrang van vele leden, namens de Regering de stellige verzekering is gegeven, »dat de uitwisseling der ratificatien van deze overeenkomst, tot wering van den sluikhandel, niet zal plaats hebben dan *gelijktijdig* met de ratificatie der overeenkomst, wegens de aansluiting van den Rijnspoorweg aan de Pruissische spoorwegen."

Ten slotte is het ontwerp tot bekrachtiging van de overeenkomst nopens den sluikhandel aangenomen, met 43 tegen 5 stemmen.

De commissie heeft verslag gedaan op de ontwerpen van wet: 1°. Nopens de heffing van provinciale belastingen; de beraadslagingen worden bepaald op aanstaanden woensdag.

2°. Op onderscheidene naturalisatie-wetten; de beraadslaging zullen daarover mede woensdag worden gehouden.

3°. Op het ontwerp tot bekrachtiging van het tractaat met België; de beraadslaging wordt bepaald op donderdag aanstaande, des morgens ten 11 ure.

4°. Op het ontwerp betrekkelijk de jagt en visscherij. De Voorzitter stelt voor de beraadslaging over die voordragt nader te bepalen (alzoo na het te houden reces). De Minister van Binnenl. Zaken brengt daartegen bedenkingen in het midden en dringt op eene spoedige behandeling van het ontwerp aan. Hierover hebben eenige woordenwisselingen plaats. Ten slotte wordt beslist dat de dag der beraadslagingen nader zal worden bepaald.

De zitting is daarna opgeheven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 14 December.

De Regering heeft in Ierland tot beveiliging van personen en goederen weder buitengewone maatregelen van veiligheid moeten nemen, wegens in eenige Graafschappen gepleegde moorden, waarvan de daders bij de bevolking goedkeuring en bescherming vinden.

— Volgens een brief dd. 2 Dec., van Kapt. Embleton, voerende het Engelsche schip Juliana, bevinden zich in de Middellandsche zee op de hoogte der Balearische eilanden rooverschepen; hij werd door zoodanig verdacht vaartuig gepraaid, doch zijne talrijke bemanning hield hem van een bezoek der roovers bevrijd.

— Van de Sandwich-eilanden wordt gemeld, dat een derzelve, Kabulane genaamd, in volle vlam staat, zoodat het schijnsel des nuurs 50 mijlen in het rond op zee is te zien. Dit eiland, waarop slechts kreupelhout groeit, is onbewoond en heeft in den laatsten tijd aan eenige roovers tot verblijfplaats verstrekt. Op 12 Sept. had eene uitbarsting van den vulkaan Manna Loa plaats, als wanneer de lava in 24 uren tijds reeds drie mijlen ver afvloeide. Het ontzettend fraaije schouwspel zal waarschijnlijk verscheiden weken duren en heeft vele bewoners van Honolulu derwaarts gelokt.

BELGIE.

BRUSSEL, 16 December.

Eergisteren is hier de Heer Thiers, over Frankfort en Keulen, uit Parijs aangekomen en behalve dezen nog de volgende Franschen: Victor Hugo, Baucel, Edgard Quinet en Forel, die zich, naar men verzekert, uit de kleine haven Etresat, (Normandye) in eene visschersjonk hebben ingescheept, zich naar de omstreken van Breskens hebben doen vervoeren, en aldaar aan land zijn gestapt. Yvan en Peletier, beide leden der ontbonden wetgevende vergadering, en ook Alexandre Dumas, zijn mede hier aangekomen. Het voornemen dezer heeren is om zich naar Engeland te begeven.

— Louis Blanc, die zich hier in eene voorstad verborgen hield, is gevangen genomen en naar Ostende gebragt, om van daar naar Engeland te worden ingescheept. Hetzelfde lot wacht alle vlugtelingen, die Belgie in het geheim zouden willen binnendringen, om van daar de gebeurtenissen in Frankrijk gade te slaan.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 December.

In het besluit van den President der Republiek, waarbij de Generaals Harrispe en Vaillant tot Maarschalken worden verheven, straalt de strekking door, om aan laatstgenoemde al de eer der Romeinsche expeditie te geven, met voorbijzien van Generaal Oudinot, die in ongenade is, omdat hij het protest van het 10de departement heeft onderteekend.

De vernedering van den Generaal Oudinot, door de in de benoeming van den Genraal Vaillant aangevoerde beweegredenen aangedaan, vindt, zelfs bij het leger veel afkeuring.

De Generaal Rullière laat een' brief rondgaan, met hevige beschuldigingen tegen de Generaal Saint-Arnaud, thans Minister van Oorlog, wien hij, Rullière, vroeger toen Saint-Arnaud nog Kapitein was, zijne militaire loopbaan had gered. De uitdrukkingen van dien brief zijn zelfs zoodanig, dat de berigtgever zegt dat ze geene mededeeling gedoogen.

— De Divisie-Generaal Randon is bij besluit tot Gouverneur-Generaal van Algerie benoemd, in plaats van den Generaal Pelissier, tot bevelhebber der provincie Oran.

— Bij besluit van den President wordt aan de Ministers een crediet van 369 millioen geopend, en de Minister van Financien gemagtigd om 150 millioen aan schatkist-bons uit te geven, met vasten vervaldag, daaronder niet begrepen de bons, welke bij de amortisatie-kas worden afgegeven, en die welke bij de bank of de disconto-kantoren zijn gedeponeerd. Dit besluit wordt voorafgegaan door een rapport van den Minister van Financien, hetwelk de beweegredenen daartoe bevat.

— Een besluit van den President verwezentlijkt een vroeger aan de Nat. Vergadering gedaan, maar door de Commissie voor de begrooting verworpen voorstel, waarbij aan den Minister van Oorlog een crediet van 2,700,000 fr. wordt geopend, voor pensioenen aan 11,000 oude gewonde krijgslieden. Voorts is aan 16 dezer dagen gewonde militairen het kruis van het Legioen van Eer geschonken.

— Bij andere besluiten zijn 3 Divisie-Generaals Magnan, Baraguay-d'Hilliers en d'Hautpoul benoemd tot Grootkruis van het Legioen van Eer; 1 Generaal en 6 Colonels tot Commandeurs; 6 Colonels en 14 Officieren tot Officieren der orde benoemd, en 80 Ridderkruisen uitgedeeld.

— De laatste tijdingen (zegt de *Indépendance* in een Telegraphisch berigt van Maandag middag) bevestigen van alle kanten het einde der oproeren en de aanhouding der schuldigen in de Departementen.

De adressen van toetreding blijven in grooten getale toestroomen.

— Onze Gezant te Rome, de Heer de Rayneval is als zoodanig door de Kardinalen en de leden van het corps diplomatique niet eene meer dan gewone plegtigheid begroet.

— De lijst der Consultative Staatscommissie is thans door den *Moniteur* bekend gemaakt en bevat 178 namen, onder welke 22 Generaals en 20 Oud-Ministers. Zij zal den 23sten bijeenkomen, om de door het volk uitgebragte stemmen op te nemen.

— De President heeft magtiging verleend om de indirecte staatsinkomsten gedurende de 3 eerstvolgende maanden op den gewonen voet te innen.

— De *Constitutionnel* bevat eene verklaring van den Heer de Montalembert, houdende, dat de Heer de Falloux hem heeft medegedeeld, dat het comité van Twaalf, gelijk men weet ingesteld om de legitimistische partij te besturen en te waken voor de belangen van den Graaf van Chambord, aan zijne correspondenten heeft aanbevolen, geene voor den President der Republiek ongunstige stem uit te brengen, daar de legitimistische partij besloten heeft, hare stelselmatig vijandige houding jegens den President te laten varen.

— De Heer Alex. Thomas, redacteur van het *Journal des Débats* en der *revue des deux Mondes*, en tevens Leeraar aan het Lycée van Versailles, heeft in de laatste betrekking zijn onslag gevraagd aan den Rector van de Academie in een brief van den volgende inhoud:

»De pas voorgevallene gebeurtenissen zijn van dien aard dat zij de eerlijke harten zelfs der geringste betrekkingen verontrusten.

»Ik kan mijnen leerstoel niet langer bekleeden. Het onderwijs der geschiedenis beteekent niets, als de leeraar het niet aanwendt om bij de jeugd het gevoel voor regtvaardigheid en regt op te wekken en aan te kweeken. Als Leeraar van den Staat, in een tijd waarin de Staat op niets anders meer berust dan op bemagtiging, leugen en geweld, ben ik niet meer gevoegelijk geplaatst om bij mijn onderwijs over regt en geregtigheid te spreken.

»Ik verzoek u dezen brief als mijn ontslag aan te merken en den feitelijken Minister te doen geworden."

De berigtgever laat het slot weg als behelzende een persoonlijken uitval tegen dien Minister.

— Al de voorname bladen die tegen de bestaande Regering gezind zijn, komen uit, zonder eenige staatkundige beschouwingen. De censuur blijft geweldig streng.

— Men heeft hier ll. Zaturdag avond op de straat een nieuw dagblad uitgevent, *Le Public* getiteld, voor 5 centimes het nommer, dat is alleen voor het zegelgeld. Naar de minst overdrevene berekeningen, den verkoop op 10,000 exemplaren schattende, zou die onderneming dagelijks 220 fr. kosten zonder de onkosten der redactie, het beheer en de huishuur.

— De Heer Faucher heeft een brief geschreven aan het dagblad *Le Pays* ter verklaring dat, in strijd met het gerucht in dat dagblad vermeld, hij niet alleen Frankrijk niet heeft verlaten, maar zelfs geen plan heeft om zich uit Parijs te verwijderen.

— De bevolking verheugt zich zeer over de overbrenging van losgelaten crimineel veroordeelden naar Cayenne, daar de hoofdstad aldus van een gevaarlijk gespuis zal worden verlost. Onderscheiden geestelijken hebben zich aangeboden hen te vergezellen.

SPANJE.

MADRID, 9 December.

Heden is op het onverwachts de Kamer der Afgevaardigden door den Minister Bravo Murillo, bij Koninklijk besluit, geschorst, hetgeen vrij wat opzien heeft teweeg gebragt. Ook is het Koninklijk paleis met eene sterke afdeeling voetvolk en ruiterij bezet, en naar alle Bevelhebbers in de provinciën zijn bevelen gezonden, om de troepen te consigneren. Men weet de reden niet van al deze maatregelen, maar denkt aan kuiperijen van de Koningin-Moeder; ook zegt men, dat de gemaal der Koningin, bij de aanstaande bevalling, gedurende 40 dagen met de Koninklijke magt zou worden bekleed.

HANOVER.

12 December.

De Eerste Kamer heeft na eene vrij levendige beraadslaging over de boodschappen der Regering betrekkelijk de invoering der organieke wetten, met groote meerderheid besloten, aan de Regering te antwoorden: »dat de Standen van oordeel zijn, dat aan de invoering der organisatien geenerlei onoverkomelijke hinderpalen in den weg staan, en zij dus de Regering verzoeken om ten spoedigste met de ten-uitvoer-legging van al de reeds vastgestelde organieke wetten voort te gaan."

De Tweede Kamer heeft het voorstel der Regering, strekkende tot het met eenige wijziging invoeren der regterlijke organisatiewet van 1850 verworpen.

KAAP DE GOEDE HOOP.

4 November.

De berigten van deze dagteekening luiden gunstiger. De Generaal Somerset was verscheiden malen met de Kaffers in den omtrek van Waterkloof slaags geweest, en had hun zware verliezen toegebragt. De Kaffers hadden echter nog eene sterke magt vereenigd in het Amatola-gebergte en aan de Visch-rivier, zoodat men vreesde, dat het terrein van den oorlog nog zou worden uitgebreid, namelijk, Oostwaarts over de Kei en Noordwaarts over de Oranje-rivier.

— Van het Ministerie in Engeland was eene verordening ontvangen tot regeling van het bestuur en de wetgeving der kolonie, welke beter aan den algemeenen wensch naar constitutionele vrijheid voldeed, dan de vroegere ontwerpen van staatsregeling.

— Een te Natal uitkomend dagblad berigt dat de boeren van het Kliprivier-district, na het vertrek der troepen naar de Souvereiniteit, beducht zijnde voor een aanval van de Zoöla's, de hulp van Praetorius ingeroepen hadden. Praetorius had daarop aan de Zoöla's doen aanzeggen, dat hij elk die Natal aanviel »van de oppervlakte der aarde zoude wegvagen" Panda, het hoofd der Zoöla's, had terstond eenen Gezant naar den Gouverneur van Natal afgevaardigd, om betuigingen van vriendschap en vredelievendheid over te brengen. Het schijnt derhalve, dat het gemeentebest der naar het binnenland uitgeweken boeren, 10 of 12,000, niet alleen zich zelf tegen de naburige volksstammen verdedigen, maar ook aan Britsche kolonisten bescherming verleenen kan.

Het vriendschappelijk gedrag der uitgeweken boeren is des te meer opmerkelijk, daar de beide gewesten, welke zij thans beschermen (de Souvereiniteit en Natal) oorspronkelijk hunne eigene woonstreek zijn, van waar zij achtervolgens naar hun tegenwoordig land verdreven werden. Toen zij nu drie jaren geleden door den Gouverneur der kolonie Sir Harry Smith, uit de Souvereiniteit verdreven werden, is Praetorius als landverrader buiten de wet gesteld, en eene belooning van 1000 £ voor wie hem gevangen nam, uitgeloofd; deze bekendmaking is nog niet ingetrokken.

— De kosten van den oorlog tegen de Kaffers beloopen thans elke maand 112,000 £.

— Bij den kolonialen raad is een door het gouvernement ingediend ontwerp tot wijziging in de kerkelijke verordeningen der Nederduitsche Hervormde kerk aanhangig. Van vele zijden echter wordt er op aangedrongen, dat de beslissing over deze en andere aanhangige zaken van gewigt overgelaten worde aan eene geheel door volkskeuze benoemde wetgevende magt, wier optreding niet ver meer af scheen te zijn.

STADS BERIGT.

REGLEMENT VAN ORDE voor de Vergadering van den Gemeenteraad van Leyden, *vastgesteld in de Raads-Vergadering van den 11den December* 1851.

Art. 1. De vaste vergaderingen van den Raad hebben plaats op den derden of vierden Donderdag van de maanden Januarij, Maart, April en Mei, op den laatsten dag of zoo deze op Zondag invalt op den voorlaatsten dag der maand Julij, den eersten Donderdag van de maand September en den vierden Donderdag van de maand November.

Art. 2. De Burgemeester, of die hem vervangt, belegt de vergadering. Hij zorgt, dat elk lid schriftelijk daartoe opgeroepen worde en dat deze oproeping tevens door aanplakking en zoo mogelijk door middel van een te dezer stede uitkomend dagblad ter openbare kennis gebragt worde.

Die aankondiging vermeldt de onderwerpen, welke in de oproepingsbrieven voor de vergadering aan de orde gesteld zijn.

Art. 3. De oproepingsbrieven worden, spoed eischende gevallen uitgezonderd, ten minste tweemaal vierentwintig uren vóór het houden der vergadering aan de leden van den Raad bezorgd. Zij behelzen zooveel mogelijk de onderwerpen ter behandeling, waarvoor de vergadering is belegd.

De oproepingsbrieven zullen gesloten bezorgd worden, wanneer het de behandeling van onderwerpen betreft omtrent welke geheimhouding is opgelegd. Van deze zal in de aankondiging geene melding gemaakt worden.

Art. 4. De ter vergadering verschijnende leden teekenen onmiddelijk eene presentielijst, bij hunne komst voorhanden liggende, welke lijst bij het einde der vergadering door den Voorzitter en den Secretaris wordt gesloten.

Art. 5. De plaatsneming in de vergadering geschiedt naar welgevallen.

Art. 6. De Voorzitter laat, zoodra hij de vergadering geopend heeft, de presentielijst voorlezen. Van de later komenden geeft hij der vergadering kennis. Die de vergadering verlaat, verwittigt daarvan den Voorzitter.

Art. 7. De Voorzitter geeft kennis van de ingekomene stukken.

Zij worden na in een register volgens den datum van inkomst te zijn ingeschreven, ter visie gelegd in een lokaal waarvan de toegang voor de leden van den Raad alle werkdagen van tien tot vier en van zes tot acht ure openstaat.

Art. 8. De Raad mag niet beraadslagen of besluiten zoo niet de grootste helft der leden tegenwoordig is.

Art. 9. Wanneer het in het vorig artikel vereischt getal leden niet is opgekomen, wordt eene nieuwe vergadering belegd, op de in art. 3 voorgeschreven wijze. Evenwel behoeven er slechts vier en twintig uren tusschen de rondzending der oproepingsbrieven en het uur der vergadering te verloopen. Wanneer ook dan het vereischte getal niet is opgekomen, geschiedt het beleggen der vergadering andermaal op dezelfde wijze, met aanhaling in de oproepingsbrieven der bepalingen van dit artikel.

In deze laatste vergadering beraadslagen en besluiten de tegenwoordige leden, over de in de oproepingsbrieven vermelde onderwerpen.

Art. 10. Na het voorlezen der presentielijst worden de Notulen van het verhandelde in de laatstvoorgaande vergadering gelezen, na goedkeuring vastgesteld en vervolgens door den Voorzitter en den Secretaris geteekend.

Zij zullen inhouden eene korte aanwijzing van de onderwerpen die behandeld zijn, van de conclusie op ieder daarvan voorgedragen, van de amendementen daarop voorgesteld, eindelijk het gevallen besluit met opgave van het getal en van de namen der voor- en tegen stemmenden.

Geene protesten of aanteekeningen tegen een genomen besluit worden in de notulen opgenomen.

Art. 11. Voor iedere vergadering wordt de orde van den dag bepaald, door de aanwijzing der onderwerpen vervat in den oproepingsbrief, welke aanwijzing door den Voorzitter of door Burgemeester en Wethouders geschiedt, met inachtneming van hetgeen voor de orde bestemd mogt zijn bij voorgaand Raadsbesluit en van het bepaalde bij art. 14.

De behandeling der aangewezen onderwerpen wordt voorafgegaan door de mededeelingen en kennisgevingen, den Burgemeester opgelegd bij art. 67 en 68 der Gemeentewet.

Art. 12. Onderwerpen worden niet aan de orde van den dag gesteld, dan wanneer de daartoe betrekkelijke stukken ten minste tweemaal 24 uren ter visie hebben gelegen.

Art. 13. Omtrent alle ingekomen stukken, onderwerpen betreffende welke in beraadslaging moeten gebragt worden, wordt uiterlijk binnen twee maanden een bepaald voorstel door den Voorzitter aan de orde van den dag gesteld.

Art. 14. De Raad kan ook over andere onderwerpen mits vervat in eenig voorstel van een of meer leden van den Raad, minstens 24 uren te voren schriftelijk bij den Voorzitter ingediend en door dezen ter tafel gebragt, beraadslagen en besluiten, zulks zal echter nimmer mogen strekken om op een vroeger genomen besluit terug te komen.

De vergadering beslist vooraf, of en wanneer die voorstellen in behandeling of beraadslaging zullen worden genomen.

Art. 15. Ieder onderwerp aan de orde van den dag gesteld en door den Voorzitter ter tafel gebragt, is in eene bepaalde geformuleerde conclusie vervat en wordt vervolgens in omvraag gebragt.

Art. 16. De Voorzitter regelt zich bij het omvragen naar de volgorde van de presentielijst, nadat vóór iedere vergadering door het lot is bepaald met welk nommer der lijst zal worden aangevangen. Hij adviseert, dit verkiezende, het eerst.

Art. 17. Elk lid is bevoegd het woord te vragen tot het stellen van het vraagpunt, wegens een persoonlijk feit en tot het doen eener motie van orde.

Art. 18. Wanneer een in behandeling gebragt voorstel in onderdeelen of artikelen gesplitst is, wordt eerst afzonderlijk over die onderdeelen of artikelen beraadslaagd en gestemd, en daarna het geheel zonder nieuwe beraadslaging in stemming gebragt.

Art. 19. Ieder lid is na gedane omvrage bevoegd tot het voorstellen van een amendement op de oorspronkelijke conclusie, mits hij hetzelve behoorlijk geformuleerd aan den Voorzitter ter hand stelle.

De voorgestelde amendementen worden steeds ieder afzonderlijk te beginnen met het meest afwijkende, vóór de conclusie in stemming gebragt.

Geen amendement wordt in overweging genomen, wanneer het niet ten minste door twee leden wordt ondersteund.

Art. 20. Wanneer omtrent een in beraadslaging gebragt onderwerp een voorafgaand Commissoriaal onderzoek noodzakelijk wordt geacht, zal de vergadering de zaak, wanneer zij behoort tot de bemoeijingen van eene der vaste Commissien, derwaarts om rapport en advies verwijzen. In andere gevallen benoemt de vergadering bij besloten en ongeteekende briefjes, met betrekkelijke meerderheid van stemmen, eene Commissie van drie leden, ten einde daarover rapport in te dienen bij den Voorzitter, binnen den door de vergadering bepaalden termijn. (*Vervolg en Slot in het volgend Nommer.*)

KERKNIEUWS.

HARDERWIJK 11 December. Ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van Ds. Taats naar Middelburg, is door den Kerkeraad der Herv. Gemeente, het volgende zestal Predikanten geformeerd: DD. Slothouwer, te Huizen; Molemans, te Hilversum; du Cloux, te Oldebroek; Siblesz, te Steenwijk; Verhoef, te Sluis; en Molenaar, te Scheveningen.

AMSTERDAM, 13 December. Gisteren is door de leden der Herstelde Evangelisch Luthersche gemeente alhier, bij stemming, tot Herder en Leeraar gekozen, de Wel-Eerw. Heer G. H. Sesbrugger, thans Predikant te Gorinchem, en zulks ter vervulling van de door het overlijden van Ds. J. A. Helper Sesbrugger bij deze gemeente opengevallen Predikants-plaats. De beroepen Leeraar is de zoon van den overledene.

ADVERTENTIEN.

OEGSTGEEST 11 December 1851. Heden overleed in den ouderdom van ruim *vijf en tachtig* jaren, de Wel-Edele Heer JAN CORNELIS POTGIETER.

Voor de zoo menigvuldige blijken van belangstelling ons bij ons smartelijk verlies betoond, betuig ik ook namens mijne Kinderen aan mijne Stadgenooten, Betrekkingen en Vrienden den hartelijksten dank.

LEYDEN, 16 December 1851. P. J. BURGERSDIJK.

Voor alle ontvangene blijken van deelneming in ons verlies betuigen wij, langs dezen weg, onzen hartelijken dank.

J. F. KUYPER.

LEYDEN, 17 December 1851. H. KUYPER, HUBER.

Tot Ultimo December 1851,

VERLENGING DER TENTOONSTELLING

VAN DE

SCHILDERIJ:

DE KRUISDRAGING,

VAN DEN HEER **C. KRUSEMAN,**

TE 'S GRAVENHAGE IN HET GEBOUW DER TEEKEN-ACADEMIE AAN DEN BOSCHKANT.

Dagelijks van 12—3 ure geopend voor het Publiek tegen betaling van 25 Cents, ten Voordeele der **Armen** en **Hulpbehoevenden.**

LET WEL.

Het Depôt der **Hanover** of **Zinkinggsnuif** van de Erven IS. LEON, te *'s Hage*, is op heden ***verplaatst*** bij den Heer C. E. COCKUYT, op de Breedestraat te *Leyden*, alwaar gemelde Snuif in Pakjes van 1 en ½ Oncen, à 40 en 20 Cents te bekomen is, alsmede bij het Lood.

Bij de gehondene Veiling door den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden*, op 13 December 1851, zijn de Perceelen in Bod gekomen als volgt:

Het HUIS met Winkellokaal op de Hoogewoerd, Wijk III. No. 418, op . . . . . *f* 4,000.—.

Het HUIS op de Hoogewoerd, Wijk III. No. 379, op . . . . - 1,000.—.

Het HUIS met Pakhuis en Smederij op de Hoogelandsche Kerkgracht, Wijk VII. No. 985 en 1088, op . . . . . - 1,700.—.

Zullende de finale gunning plaats hebben op Zaturdag 20 December 1851, des avonds ten *zes* ure, terwijl als nog Verhoogingen worden aangenomen ten Kantore van voornoemden Notaris, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

Bij de gehoudene Veiling in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 13den December 1851, ten overstaan van den Notaris Mr. H. OBREEN, is het HUIS, ERF EN TUIN, aan de Breedestraat, Wijk IV. No. 199, in Bod gebragt, op . . . . . . *f* 4,000.—.

Waarvan de Afslag zal plaats hebben op Zaturdag den 20sten December 1851, des avonds ten *zes* ure precies. Kunnende inmiddels nog worden Verhoogd.

Bij de gehondene Veiling van het WINKELHUIS EN ERF, aan de Zuidzijde van de Hoogewoerd om den hoek der Barbarasteeg, op laatstleden Zaturdag den 13den December, is hetzelve in Bod gebragt, op . . . *f* 1,150.—.

en later verhoogd met . . . . - 150.—.

De Afslag en toewijzing zal geschieden Zaturdag den 20sten December des avonds ten 6 ure, ten overstaan van den Notaris WYNSTROOM, ten wiens Kantore nog Verhoogingen worden aangenomen.

De op Zaturdag den 13den December 1851 in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen de stad *Leyden*, ten overstaan van den te *Soeterwoude* residerenden Notaris C. KLAVERWYDEN, Publiek geveilde onroerende Goederen, zijn daarbij in Bod gebragt als volgt;

No. 1. Het HUIS op de Breedestraat te *Leyden* op . . . . *f* 1,500.—.

Nader Verhoogd met . . . . . - 200.—.

No. 2. Het HUIS te *Leyderdorp* op . . . . - 2,500.—.

No. 3. Het LAND onder *Soeterwoude* in den Roomburger Polder op . . . . - 3,600.—.

Nader verhoogd met . . . . - 500.—.

Zullende de Afslag plaats hebben aanstaanden Zaturdag den 20sten December des avonds ten *zes* ure, terwijl inmiddels ten Kantore van den genoemden Notaris tot daags vóór den Afslag nog Verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

HOUTVERKOOPING

op de Hofstede ***Veenenburg*** onder *Lisse*, Dingsdag den 30sten December 1851, van een groote Partij, op struik staande, zwaar EIKEN, BERKEN, ESSEN en ELSEN HAKHOUT, gemakkelijk te vervoeren.

HOUTVERKOOPING,

op de Buitenplaats ***Oud-Meerburg***, aan den Hoogen Rijndijk onder *Soeterwoude*, op Woensdag den 7den Januarij 1852, des voormiddags ten *tien* ure, van 60 à 70 stuks, zware opgaande IEPEN en EIKEN BOOMEN, alsmede eenige Bonnen ESSCHEN en ELSEN HAKHOUT, kunnende alles gemakkelijk te Water worden vervoerd.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg alhier, bij Opveiling den 20sten December en bij Afslag den 27sten December 1851, des avonds te 7 ure, van drie Percelen, bestaande in een HUIS en een PAKHUIS te *Leyden* aan de Haven, Wijk VIII. No. 128, 34 en 35. En een SPEELTUIN onder *Leyderdorp* aan den Cingel, tusschen de Hoogewoerds- en Zijlpoorten der Stad *Leyden*, No. 99. En op den 20sten December 1851, bij Opbod en Afslag: Een HUIS EN ERF te *Leyden*, op de Waardgracht bij de Kerksteeg, Wijk VIII. No. 403.

Te bezigtigen daags vóór en op den dag der Veiling en Afslag, terwijl nadere Informatien te bekomen zijn en Verhoogingen worden aangenomen ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*.

Eene volkomene genezing van huidziekte door de Pillen en Zalf van Holloway.

JAKOB JENKINS, een landarbeider, die op eene pachthoeve woont bij Newtown, leed verschrikkelijk aan eene zware huidziekte op verscheidene deelen des ligchaams. Deze ziekte verzwakte zeer zijn gestel, en maakte hem zwaarmoedig en zenuwachtig. Reeds had hij twee of drie genees- en heelkundigen geraadpleegd doch de door deze voorgeschreven middelen hadden niet het gewenschte gevolg. Toen besloot hij eindelijk tot de *Pillen en Zalf* van HOLLOWAY, welke laatste hij zorgvuldig op de zieke deelen inwreef, en thans is bij geheel hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 15 December.

	Laagst.koers.	Hoogst.koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	57	$57\frac{5}{8}$	$57\frac{3}{8}$
Dito Certificaten . . . „ 3 „	$65\frac{7}{8}$	$66\frac{1}{4}$	$66\frac{1}{8}$
Dito dito . . . . „ 4 „	87	$87\frac{3}{8}$	$87\frac{1}{8}$
Amortisatie Syndicaat . . . . „ $3\frac{1}{2}$ „	$87\frac{5}{8}$	—	—
Handelmaatschappij . . . . . „ $4\frac{1}{2}$ „	107	—	—
O. I. Leening . . . . „ 4 „	$86\frac{1}{2}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg . . . „	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . „ $4\frac{1}{2}$ „	$92\frac{3}{4}$	—	—
Haarlemmermeer . . . . . . „ 5 „	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 „ 5 „	$104\frac{5}{8}$	$104\frac{3}{4}$	$104\frac{3}{4}$
Dito dito 1828 en 1829 . . „ 5 „	$103\frac{1}{2}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 „ 5 „	—	—	—
Dito 1840 . . . . „ 4 „	$87\frac{1}{4}$	$87\frac{1}{2}$	$87\frac{3}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . „ 4 „	$86\frac{15}{16}$	$87\frac{1}{8}$	$86\frac{15}{16}$
Dito dito Nieuwe . . . „ 4 „	$86\frac{7}{8}$	—	—
Inschrijving in Assign. . . . „ 6 „	$64\frac{1}{4}$	—	—
Certificaten van dito . . . . „ 6 „	$64\frac{5}{8}$	—	—
POLEN, Obligatiën . . . . . . „ 4 „	$76\frac{1}{2}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835 . . . . . „ 500 „	$147\frac{1}{2}$	148	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à 5 pCt.	$15\frac{5}{8}$	$15\frac{13}{16}$	$15\frac{3}{4}$
Dito dito Onbep. Stukken . „ 5 „	$15\frac{5}{8}$	$15\frac{13}{16}$	$15\frac{3}{4}$
Dito Obligatiën . . . . „ 3 „	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . . „ 3 „	$35\frac{5}{8}$	36	$35\frac{15}{16}$
Coupons Ardoins	$7\frac{15}{16}$	$8\frac{1}{8}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . „ 5 „	76	—	—
Dito . . . . „ 4 „	—	—	—
Dito Metall. . . . . „ 5 „	$69\frac{3}{8}$	$69\frac{3}{4}$	—
Dito Nieuwe . . . . „ 5 „	$76\frac{3}{8}$	$76\frac{3}{4}$	$76\frac{5}{8}$
Dito 1847 . . . . „ $2\frac{1}{2}$ „	$36\frac{1}{8}$	$36\frac{1}{2}$	—
BELGIE, Banc. . . . . „ $2\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . . . „ $2\frac{1}{2}$ „	$46\frac{1}{2}$	$47\frac{3}{8}$	$46\frac{1}{4}$
BRAZILIE, 1824 100 £ . . . . 5 „	—	—	—
PORTUGAL, te Londen . . . . . „ 5 „	$32\frac{1}{4}$	$32\frac{3}{4}$	$32\frac{5}{8}$
Dito dito . . . . „ 4 „	$31\frac{7}{8}$	$32\frac{1}{8}$	$32\frac{1}{8}$
VENEZUELA, ... „ $3\frac{1}{4}$ „	$34\frac{1}{4}$	—	—
MEXICO, ... „ 5 „	$23\frac{5}{8}$	$23\frac{13}{16}$	$23\frac{3}{4}$
AMERIKA, Bankactiën	$3\frac{13}{16}$	$3\frac{7}{8}$	$3\frac{7}{8}$

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.60 à 70.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$, 3 pCt. Prolongatie $3\frac{1}{4}$ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.